

Betingelse for dens Fremme, da maa dette for-
andres. Ved Skoletvangens Indførelse overtog
Staten Ansvar for Børnets Undervisning, ved
Skoletvangens Ophævelse fører man dette Ansvar
tilbage paa sit rette Steb, hos Forældrene selv.
Vi foreslaa derfor, at samtlige Forældre, hvad
enten deres Børn undervises i Hjemmet, i den
private eller i den offentlige Skole, shilles
lige frie. Naar og saalænge Statens Krav
paa en vis Kundskabsmeddelelse sker Fyldest,
— dette bedømt efter de samme Regler for Alle
— bør Forældrene være fritagne for enhver anden
udover denne Bedømmelse gaende Kontrol. Kun
i de Tilfælde, hvor dette Krav ikke er fyldestgjort,
og denne Mangel ikke er begrundet i andre be-
rettigede Hensyn, saasom i Børnets legemlige eller
aandelige Svækkelse osv., foreligger der en Pligt-
forsømmelse, som Loven med Rette og forstaaeligt
for Alle kan stemple som en Forføelse, hvis Følge
bliver Undervisningstvang, indtil det Forsømte er
oprettet, eller eventuelt Bøde eller anden Straf
(vort Forslag § 4).

Spørgsmaalet er dernæst, hvorledes Statens
Fordring om Oplysning skal bestemmes og be-
dømmes. Lovforslaget optager derom de hidtil
gjældende Bestemmelser, der fastsætte Modenheden
for de under stadig Kontrol værende Børn i den
offentlige Skole efter et Skøn og for de privat
underviste Børn til Gjennemsnittet af Kundskab
og Færdighed i den offentlige Skole. Foranlediget
ved vort ovenomhandlede Forslag om Skoletvangens
Ophævelse, maa heri ske Forandring. Maalet og
Bedømmelsen maa herefter for alle Børn i den
paagjældende Kommune være den samme. Vi have
derfor under Afsnit II foreslaaet, at Kommunalbestyrelsen
efter Samraad med Skolekommissionen og efter indhentet
Erklæring fra Lærerne (§ 47) fastsætter det Maal, for
ethvert Fag og enhver Klasse, hvortil Skolen bør
føre Børn med almindelige legemlige og aandelige
Evner, beregnet efter den lovbefalede Undervis-
ningstid (§ 11). Dette planmæssige Maal vil da
tjene Skolekommissionen til Veiledning ved Be-
dømmelsen af, hvorvidt Forældrene uden Hensyn
til, hvor deres Børn have nydt Undervisning —
i det forløbne Aar have opfyldt deres Undervis-
ningspligt (§ 2). I Reglen ville vel Forældrene
ønske, at Bedømmelsen foregaar efter Børnernes
Fremgang i alle Fag, idet da lettere større Frem-
skridt i et Fag kan dække et muligt Savn paa
et andet Punkt. Men det forekommer os dog
rigtigst, at Staten ikke, imod Forældrenes Ønske,
udstrækker sin Fordring udover de almenborgerlige
Kundskaber i snevrere Forstand, hvorfor vi i § 2
have optaget Bestemmelse om, at Forældrenes
Undervisningspligt — forsaavidt den i § 2
førstnævnte Maalestok ikke ønskes anvendt —
for det forløbne Aar maa betragtes som
opfyldt, naar Børnet har naaet det plan-
mæssige Maal i mundtlig og skriftlig Danst,

Skrivning og Regning. Dette er overensstem-
mende med Flertallets Forslag i 1873, idet man
da, i rigtig Erkjendelse af, at Skrivefærdighed
væsentlig kun er et Middel til Brug for den
skriftlige sproglige Fremstilling, sammenstillede den
endelige Laanmaalsfordring ved 14 Aars Alderen
i Skrivning og skriftlig Danst under Et faaledes:
„Skriftlig Gjengivelse af en let mundtlig For-
tælling i et forstaaeligt Sprog og med en læselig
Haandskrift med latinste Bogstaver“. Der anvendes
formentlig allerede nu for megen af den knap til-
maalte Tid paa Skrivning, særlig hvor denne ind-
føres med to Slags Skrift, men værre vilde det
blive, hvis den forpligtende Fordring om skriftlig
Danst bortfaldd. Denne bør derfor vor Formening
opretholdes. Derimod se vi ingen Grund til
istedetfor skriftlig Danst at optage Bibelhistorie
som tvungen Gjenstand for Statsprøven. Da
Bibelhistorie er et Undervisningsfag, vil den i
Reglen ogsaa frivillig blive Gjenstand for Prøve;
men imod Forældres Villie, der kan have
gode religiøse Grunde, at indstifte Løang i dette Til-
fælde, fordi Forældre enten virkelig høre til Folke-
fiken eller staa opført paa en eller anden Folketæl-
ingsliste som hørende til denne, forekommer os for
nærgaaende imod Forældrenes religiøse Ret. Vi
betviøse heller ikke, at, naar tvungen Statsprøve
sættes som almindeligt Endemaal for den bibel-
historiske Undervisning i Skolen, da vil let derved
baade Metboden for og Diemedet med denne Un-
dervisning forrykkes.

Lovforslaget opretholder de halvaarlige Prøver.
Da en saadan Bestemmelse forekommer os forstyr-
rende for Undervisningen og svækkende for den
friere, selvansvarlige Stilling, Forældrene ved
Skoletvangens Ophævelse bør have, foreslaa vi,
at der kun afholdes Prøve een Gang om Aaret
(Foraaret), dog at Børn, der ønskes udstrevere,
eller som have faaet Hensland med Evangsunder-
visningens Skrafftreden, kunne famles, om Skole-
kommissionen ønsker det paa eet Steb i Kommunen,
til en Efteraarsprøve.

Den indbyrdes Undervisning svækkede, ja
modarbejdede Hjemmets Lyft til Medvirkning,
navnlig i Retning af at give Børnene nogen For-
beredelse, inden de indmeldtes i Skolen. Vel er
dette paa flere Steber tilbels forandret, men saa-
længe Forældrenes Ret til at kunne sætte Børn
i den offentlige Skole med deres fylde 6te Aar
opretholdes, ligger deri ikke nogen Tilskyndelse til
at give Børnene nogen Forberedelse. Vi holde
imidlertid for, at man billigvis bør kunne vente,
at ethvert Hjem paatager sig enten selv eller igjen-
nem Nylær og Smaapøgestoler at lære Børnene
navnlig Begyndelsesgrundene i Stavning og Læs-
ning, og vi have derfor foreslaaet, at Børn ikke
uden Kommunalbestyrelsens Samtykke kunne op-
tages i de offentlige Skoler, før de i Løbet af
Skolehalvaaret fylde det 7de Aar. En saadan
Bestemmelse vil formentlig i sine Følger blive til